Euroopan unionin neuvosto

Bryssel, 6. joulukuuta 2017
(OR. en)

14760/2/17
REV 2

ENFOCUSTOM 269
JAI 1109
UD 287
SAN 441
DROIPEN 176
COPEN 373
FISC 309

ILMOITUS: I/A-KOHTA

Lähettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Asia:	Ehdotus neuvoston päätelmiksi tupakkatuotteiden laittoman kaupan torjunnan tehostamisesta EU:ssa

1. Kokouksessaan 13. heinäkuuta 2017 tulliyhteistyöryhmä ryhtyi määrittämään aiheita, joita on tarkoitus käsitellä puheenjohtajavaltion suunnitteilla olevassa ehdotuksessa neuvoston päätelmiksi, jotka koskevat tilannekatsausta komission tiedonannon "Savukkeiden salakuljetuksen ja tupakkatuotteiden muun laittoman kaupan tehokkaampi torjunta – Kokonaisvaltainen EU:n strategia" täytäntöönpanoon.

2. Keskustelujen ja useilta valtuuskunnilta saatujen huomautusten perusteella tulliyhteistyöryhmän kokouksessa 13. syyskuuta 2017 esiteltiin ehdotus tupakkatuotteiden laittoman kaupan tehokkaampaa torjuntaa koskeviksi neuvoston päätelmiksi. Ehdotusta käsiteltiin tulliyhteistyöryhmän kokouksissa 31. lokakuuta, 14. marraskuuta ja 28. marraskuuta 2017.
   Tulliyhteistyöryhmä pääsi yhteisymmärrykseen 28. marraskuuta 2017 asiakirjassa 11761/3/17 REV 3 + COR 1 olevasta ehdotuksesta neuvoston päätelmiksi ja sopi sen toimittamisesta pysyvien edustajien komitean ja neuvoston hyväksyttäväksi. HU ja PL ilmoittivat, että ne eivät aio vastustaa päätelmien hyväksymistä.

3. Pysyvien edustajien komitea pääsi kokouksessaan 29. marraskuuta 2017 yhteisymmärrykseen asiakirjassa 11761/3/17 REV 3 + COR 1 olevasta ehdotuksesta neuvoston päätelmiksi ja sopi, että neuvostolle ehdotetaan päätelmien hyväksymistä. HU ja komissio pyysivät, että liitteessä olevat lausumat merkitään neuvoston istunnon pöytäkirjaan.

LIITE

Unkarin lausuma

Unkari pitää erittäin valitettavana, että Euroopan komissio kieltäytyi lykkäämästä äänestystä täytäntöönpanoasetuksesta, joka koskee tupakkatuotteiden jäljitettävyysjärjestelmän perustamista ja toimintaa varten vahvistettavia teknisiä standardeja. Ehdotus on määrä hyväksyä tupakkatuotedirektiivin (2014/40/EU) 15 artiklan nojalla. Äänestys, joka päättyi 29. marraskuuta 2017, tasoittaa valitettavasti tietä paikannus- ja jäljitysjärjestelmälle, joka on erittäin kallis, monimutkainen ja ennen kaikkea täysin soveltumaton aiottuun tarkoitukseensa eli tupakkatuotteiden laittoman kaupan torjumiseen. Unkari muistuttaa, että tämän laittoman kaupan kaikkein vakavin suuntaus on "cheap whites" -savukkeiden salakuljetus ja että kalliilla paikannus- ja seurantajärjestelmällä, jota meidän on sovellettava 20. toukokuuta 2019 alkaen, ei tehdä mitään tämän suuntauksen torjumiseksi.

On myös valitettavaa, että tullihallintojen pääjohtajien korkean tason työryhmän sitoumuksesta ja Unkarin toistuvista pyynnöistä huolimatta (muun muassa Unkarin, Puolan ja Slovakian tullijohtajien yhteisessä lausumassa, jonka periaatetta kannatti 11 jäsenvaltioita) on evätty mahdollisuus järjestää asianmukaisilla neuvoston foorumeilla todellinen keskustelu kilpailukykyyn liittyvistä näkökohdista ja mahdollisesta vakavasta kilpailun vääristymisestä pienten valmistajien kustannuksella.

Unkari haluaa muistuttaa kilpailukykyneuvostossa 30. marraskuuta 2017 antamastaan lausumasta ja erityisesti siitä, että:

– paikannus- ja jäljitysjärjestelmä ei ratkaise laittoman kaupan ongelmaa maailmanlaajuisilla tupakkamarkkinoilla, koska yhteentoimivuutta kolmansien maiden järjestelmien kanssa ei pystytä takaamaan

– paikannus- ja jäljitysjärjestelmä suosii häikäilemättä sekä suuria tupakkayhtiöitä (mikä johtaa mitä todennäköisimmin alan vahvistumiseen entisestään) että suuryritystä tai suuryrityksiä, jotka huolehtivat järjestelmän teknisestä toteuttamisesta jo olemassa olevan järjestelmänsä huomioon ottaen

– pienillä valmistajilla, toisin kuin suurilla yhtiöillä, ei ole valmiiksi käytössään paikannus- ja jäljitysjärjestelmää, ja niille aiheutuu tästä valtavia toimintakustannuksia, jotka uhkaavat niiden liiketoiminnan olemassaoloa. Jo yksin Unkarissa paikannus- ja jäljitysjärjestelmän toteuttaminen vaarantaa noin 30 000 työpaikkaa. Täytäntöönpanoasetuksessa suunnitellut joustomahdollisuudet eivät tarjoa ratkaisua, joka tekisi tarvittavasta kertainvestoinnista kestävän pienyritysten kannalta.

Näin ollen Unkari pyytää komissiota seuraamaan tarkoin paikannus- ja jäljitysjärjestelmän valitettavia seurauksia, joista pienet valmistajat ja niiden työntekijät joutuvat väistämättä kärsimään, ja ehdottamaan mahdollisimman pian asianmukaisia ratkaisuja näiden seurausten lieventämiseksi.

Unkari toistaa sitoumuksensa tukea kaikkia aloitteita, joiden tarkoituksena on saada aikaan konkreettisia tuloksia tupakoinnin ja tupakkatuotteiden laittoman kaupan torjunnassa.

Komission lausuma

Komissio pitää myönteisenä, että neuvosto tukee komission strategiaa estää tupakkatuotteiden ja erityisesti cheap whites -savukkeiden laiton kauppa, joka on edelleen huolestuttava ilmiö.

Komissio on erityisen tyytyväinen siihen, että neuvosto kannustaa edistämään FCTC-pöytäkirjan omaksumista kolmansissa maissa (erityisesti keskeisissä alkuperä- ja kauttakuljetusmaissa).

Tämän vuoksi komissio pitää kuitenkin valitettavana, että neuvosto kehottaa sisäisessä toiminnassaan ainoastaan jäsenvaltioita harkitsemaan FCTC-pöytäkirjan ratifiointia ja täytäntöönpanoa.

Komission näkökulmasta tämä kyseenalaistaa EU:n ulkoisen ja sisäisen toiminnan johdonmukaisuuden ja vilpittömän yhteistyön periaatteen. Lisäksi se aiheuttaa ongelmia oikeudellisessa tulkinnassa, joka koskee esimerkiksi unionin tekemien sopimusten sitovuutta, josta määrätään Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 216 artiklan 2 kohdassa.